

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СУЧАСНА ФАРМАЦІЯ:
ІСТОРІЯ, РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 20-й річниці заснування
Дня фармацевтичного працівника України**

19-20 вересня 2019 р.
м. Харків

У 2 томах
Том 2

**MODERN PHARMACY:
HISTORY, REALITIES AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT**

**Proceedings of the scientific-practical conference
with international participation, dedicated to the 20th anniversary
of the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine**

September 19-20, 2019
Kharkiv

In two volumes
Volume 2

Харків
НФаУ
2019

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. А. А. Котвіцька

Заступник редактора: проф. В. П. Черних

Відповідальні секретарі: проф. Н. М. Кононенко, доц. І. М. Владимірова

Члени редакційної ради: проф. А. Л. Загайко, Т. А. Романько, В. В. Журенко, Н. І. Голубєва, О. М. Білинська

Регістраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 54 від 31.01.2019 р.

С 89 **Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку** : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 20-й річниці заснування Дня фармацевтичного працівника України, м. Харків, 19-20 вересня 2019 р. : у 2 т. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Харків : НФаУ, 2019. – Т. 2. – 498 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 20-й річниці заснування Дня фармацевтичного працівника України «Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку», в яких представлено сучасний стан та актуальні питання розвитку наукових напрямів фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва лікарських, косметичних засобів і добавок дієтичних, госпітальна фармація; біофармацевтичні аспекти створення екстемпоральних лікарських засобів, удосконалення складу і технології алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів; сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин і розробки фітотерапевтичних засобів; фармацевтичний аналіз, стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; фармацевтична та медична біотехнологія, нанотехнології у фармації; організація та економіка у фармації, менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоэкономика на етапах створення, реалізації та застосування лікарських засобів; механізми патологічних процесів та їх фармакологічна корекція; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації та медицини.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

Editorial board:

Editor in Chief: prof. A. A. Kotvitska

Deputy Editor: prof. V. P. Chernykh

Executive secretaries: prof. N. M. Kononenko, assoc. prof. I. M. Vladymyrova

Members of the Editorial Board: prof. A. L. Zagayko, T. A. Romanko, V. V. Zhurenko, N. I. Golubeva, O. M. Bilynska

Registration Certificate of UkrINTEI № 54 dated January 31, 2019

Modern pharmacy: history, realities and prospects of development: proceedings of the scientific-practical conference with international participation dedicated to the 20th anniversary of the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine, Kharkiv, September 19-20, 2019 : in 2 vol. / ed. board. : A. A. Kotvitska et al. – Kharkiv : NUPh, 2019. – Vol. 2. – 498 p.

The collection presents the proceedings of the of scientific-practical conference with international participation dedicated to the 20th anniversary the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine “Modern Pharmacy: history, realities and prospects of development”.

The current state and topical issues of development of scientific directions of the pharmaceutical sector of healthcare are presented: design, synthesis and modification of biologically active compounds and the creation of medicinal substances based on them; modern aspects of development and industrial production of medicines, cosmetics and dietary supplements, hospital pharmacy; biopharmaceutical aspects of the creation of extemporaneous drugs, improving the composition and technology of allopathic and homeopathic medicines; current state and prospects of use of medicinal plants and development of herbal medicines; pharmaceutical analysis, standardization and organization of drug production; pharmaceutical and medical biotechnology, nanotechnology in pharmacy; organization and economy in pharmacy, management and marketing in pharmacy, pharmacoeconomics at the stages of creation, sales and administration of medicines; mechanisms of pathological processes and their pharmacological correction; clinical pharmacy: from experimental drug development to standardization of pharmaceutical care; social pharmacy; pharmaceutical education in Ukraine.

For a wide range of scientific and practical workers of pharmacy and medicine.

The editorial board does not always share the views of the articles authors.

The authors of the published materials are solely responsible for the selection, accuracy of the facts, quotations, economic statistics, proper names and other information. The materials are submitted in the original language.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ**Дондик Н. Я., Литвиненко О. В., Сінча Н. І.**

*Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна
Кафедра управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного права
lytvynenko.ov@ukr.net*

Фінансовий результат – це виражений в грошовій формі чистий дохід (прибуток) аптечного закладу на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності, а також це різниця між чистим доходом і собівартістю реалізованих товарів в процесі здійснення діяльності.

Прибуток є результатом фінансово-господарської діяльності аптечного закладу, але його одержання не гарантоване в умовах ринкової економіки, багато факторів впливають на процес його формування. Прибуток дає можливість забезпечити фінансову стійкість аптечного закладу, розвивати його матеріальну базу і збільшувати суму активів, підвищувати конкурентоздатність товарів, матеріально винагороджувати працівників і зацікавлювати їх у результатах роздрібної торгової діяльності аптечного закладу.

В сучасних умовах господарювання в аптечних закладах питання управління прибутком набувають особливого значення – від їх раціонального розв'язання залежить в значній мірі їх ринкове становище і перспективи подальшого розвитку. Метою роботи є дослідження основних чинників, які впливають на формування прибутку аптечних закладів. Збільшення обсягу реалізації товарів (лікарських засобів) веде до зростання прибутку. Інновації як дієвий засіб формування стійких конкурентних переваг визначають ринкову, економічну, науково-технічну та соціальну ефективність діяльності аптек.

На фармацевтичному ринку конкурентні переваги високого порядку здатні забезпечити інноваційні лікарські засоби (ЛЗ). Зростання товарообігу може досягатися за допомогою капітальних вкладень в інновації, які вимагають спрямування прибутку на покупку більш продуктивного устаткування, освоєння нових технологій, збільшення асортименту лікарських засобів. Аптеки, що мають кошти і можливості для проведення капітальних вкладень, реально збільшують свій прибуток, якщо забезпечують рентабельність інвестицій вище темпів інфляції. Прискорення товарообіговості оборотних коштів не вимагає капітальних витрат. Таке прискорення може бути досягнуте шляхом створення ефективних систем роздрібної реалізації лікарських засобів, під впливом яких формується величина прибутку. Значний вплив на одержання прибутку має собівартість реалізованих товарів. Кількісно в структурі ціни вона займає значну питому вагу, тому зниження собівартості реалізованих товарів дуже помітно позначається на зростанні прибутку за інших рівних умов.

Аптечні заклади в сучасному стані все частіше в своїй структурі мають підрозділи економічних служб, що займаються постатейним аналізом собівартості реалізованих товарів, знаходять шляхи її зниження. У традиційному представленні найважливішими шляхами зниження витрат є економія усіх видів ресурсів, споживаних під час фінансово-господарській діяльності аптечних закладів: матеріальних і трудових. Матеріальні ресурси займають до 3/5 у структурі витрат. На перший план тут виступає застосування сучасних технологічних процесів. Важливим є підвищення вимогливості і повсюдне застосування вхідного контролю за якістю лікарських засобів, які надходять від постачальників. Значну частку в структурі витрат аптечного закладу займає оплата праці. Тому актуальні задачі росту продуктивності праці, створення ефективних систем оплати праці, скорочення чисельності адміністративно-обслуговуючого персоналу аптечних закладів. Скорочення вит-

рат по амортизації основних виробничих засобів можна досягти шляхом кращого використання цих засобів, максимального їх завантаження.

На величину прибутку від реалізації лікарських засобів впливає склад і розмір нереалізованих залишків товарів на початок і кінець звітної періоду. Значна величина залишків приводить до неповного надходження виторгу і недоодержанню очікуваного прибутку. Резервом збільшення валового прибутку може бути прибуток, отриманий від реалізації іншого майна та послуг аптечного закладу. Прибуток може бути отриманий від реалізації нематеріальних активів, що мають попит на ринку.

На підставі проведених досліджень можна зробити висновок про те, що основним напрямком збільшення прибутку аптечних закладів є впровадження інновацій, спрямованих на забезпечення збільшення роздрібної реалізації лікарських засобів. Другим важливим напрямком є створення ефективної системи просування лікарських засобів, що виготовляються фармацевтичним підприємством, до споживача.